

DOMOVINA

Mesečna priloga „Slovenski Tehnik“.

Uredništvo je na Schillerjevi cesti št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja trikrat na teden, vsak **ponedeljek, sredo in petek** ter velja za Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 kron. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 17 kron, pol leta 8 kron 50 vin. Naročnina se pošilja upravištvu, plačuje se vnaprej.

Za **inzerate** se plačuje 1 krona temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat; za večje inzerate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

P. n. gg. naročnikom!

Ponovno najuljudnejše prosimo, da blagovolite poravnati zaostalo naročnino letošnjega in celo lanskega leta! Leto se bliža h koncu, mi moramo skleniti knjige in plačati račune v tiskarni.

Ob enem prosimo, da blagovolite pravočasno ponoviti naročnino in naznaniti natančen naslov.

P. n. gg. celjske naročnike pa prosimo, da nam naj blagovolijo pravočasno naznaniti odpoved ali nadaljno naročbo, da nam ne nastane mnogo zmešnjave.

Slavne čitalnice in bralna društva tudi prosimo, naj nam sporočijo pravočasno, koliko iztisov lista žele imeti z Novim letom.

UPRAVNIŠTVO „DOMOVINE“

O drobnem narodnem delu pri nas in drugod.

K temu našemu članku dobivamo izpod peresa odličnega rodoljuba sledeče vrstice:

Da dosežete prav intenzivno podporo naših narodnih podjetij in trgovcev, ste mnenja, da bi morali gg. duhovniki, učitelji in tudi visokošolci začeti s podrobnim delom med ljudstvom, to je, da bi jih pridobili za to, da bi pohajalo narodne prodajalne in gostilne. Da je občen, dosleden boj kot edina vspešna pot do končne zmage po naših spodnještajerskih mestih in trgih, o tem ne dvomi nihče. Ne zdi pa se mi umestna Vaša pot do izvršitve tega namena. Tako delo je namreč prepodrobno za ta cilj in je tudi za dotičnike preveliko in pretežavno. Mi ne moremo dolgo čakati: vsak dan jim izročamo tisoče narodnega premoženja in vsak dan je njihova moč večja. Tu je treba trenutnega, silovitega preobrata, preobrata tako velikanskega in silnega, da bo potegnil vse slovensko ljudstvo za seboj. Zato tudi mislim, da bi ne začeli z delom na drobno, ampak ravno nasprotno, z delom na debelo. Kje so dandanes veliki ljudski shodi, kje so tabori? Slišim mladino, ki govori o njih, da so bili in jih več ne bo; da so izpolnili svojo zgodovinsko nalogo, probujo našega ljudstva iz tisočletnega narodnega spanja namreč, a da jih več ne potrebujemo. Pa poglejte socialnodemokratske, poglejte katoliške shode na Nemškem! Star je res ta način probujevanja, za vzburjanje navdušenja pa tudi še danes dober.

Ne smemo zabiti, kako deluje pri takih velikanskih shodih dušeslovni moment: veliko število vpliva na od-

ločnost in narodno požrtvovalnost posameznikov, dober govornik vrže samo iskro med ljudstvo in yname se neodoljiv, vse uničujoč plamen splošne navdušenosti: v takem vzvišenem trenutku naj se odprejo ljudstvu oči, naj se mu pokaže, kje si goji sovražnike svojih šeg in navad, svojih otrok in svojega jezika, naj se mu pove, s čegavim denarjem kupujejo tujci Nemci naše kmetije in poganjajo ljudi, ki so stanovali, živeli, delali in trpeli od pantiveka na svoji zemlji, v tujino s trebuhom za kruhom! Na teh shodih naj še pa oglase tudi trgovci, naj povedo ljudstvu, kje jih je najti. Dobro bi tudi bilo, da označijo prav vidljivo svoje trgovine, recimo s ščitom ali zastavico v narodnih barvah v izložbenih oknih.

Slovenskim županom v preudarek.

(Iz mariborskega okraja).

Položaj slovenskih županov v mariborskem okraju je postal zadnji čas zelo kritičen. Iz verodostojnega vira sem zvedel, da hoče c. kr. okrajno glavarstvo v Mariboru pod pritiskom In Vertret. podpisanega dr. Schönhoferja potlačiti vse pravice avtonomnih občin v jezikovnem oziru sklicujoč se na člen 19 drž. osnov. zak., češ, da velja isti kakor za državne, tako za druge urade.

Našim županom polagamo na srce, da se neustrašeno zoperstavljajo temu nasilju ter da naj se krepko potegujejo za pravice slovenskega jezika. Pravicam, koje imamo zagotovljene v členu 19., nasprotuje, siliti župana, da reši nerazumljivo vlogo.

Okr. finančno ravnateljstvo v Mariboru pošilja slovenskim občinam še vedno nemške plačilne naloge ter je „mnenja“, da županstvo nima pravice zahtevati plačilnih nalogov v slovenskem jeziku, ako stranka sama tega ne zahteva ter da je dolžno poslane mu plačilne naloge stranki uročiti, naj bodo že pisani v nemškem ali slovenskem jeziku. To pa ni res in stoji v protislovju z duhom temeljnega državnega zakona. Župani, ki dobivate enake odgovore, ne ustrašite se strogih predpisov finančnega ravnateljstva, ampak postavite takemu mnenju svoje prepričanje nasproti. Nerazumljive vloge c. kr. finančnega ravnateljstva ne moremo uročiti, ker mora župan, kot odgovoren zastopnik občine sam razumeti in čitati, kar se mu v odgovorno vročitev vpošlje“. In ako je finančnemu ravnateljstvu res na srcu ležeče, da se plačilni nalogi dostavijo strankam, bo vstreglo opravičeni zahtevi župana.

Tudi okrajna sodnija mariborska zvija se na vse načine, nehoteča ustreči zahtevi zavednih naših županov. Ako ste gospodje pri okrajni sodniji preveč komod, da bi pisali slovenske razsodbe,

resitve in odloke, svetoval bi vam, da se pripeljete osebno k našim županom in se tako prepričate, da ne razumejo nemški. Okrajni sodniji mariborski bodi pa povedano, da ima v svojem področju večinoma slovenska županstva, katerih uradni jezik je slovenski ter imajo vsled tega tudi državni in deželni uradi glasom temeljnih državnih zakonov z njimi slovenski dopisovati, t. j. v uradnem jeziku teh naših občin.

Končno je še na vrsti sodnija Laški trg, katera istotako noče v tem oziru ugoditi našim zakonitim zahtevam ter nam hoče vsiliti nemške dopise. Ker pa sodnija dobro ve, da se župan občine v Cerkevniku ne bo dal nikakor prisiliti ali pregovoriti, da bi sprejemal nje nemške dopise in odloke, obrnila se je na glavarstvo, da bi to posredovalo in na županstvo v tem smislu vplivalo. In glavarstvo je v resnici slovenski občini naložilo, da mora to nemško vlogo državnega urada rešiti. Na odloku je podpisal isti dr. Schönhofer.

Sicer pa nima okrajno glavarstvo v teh stvareh zadnje besede. Županstvo naj bi branilo svoje pravice do najvišje inštanice; končno mora pravična stvar zmagati.

Slovenski župani, bodite možje, vsaka nemška vloga naj roma zopet in zopet nazaj, odkoder je prišla. Ker našemu slovenskemu jeziku nočejo pripoznati pravic, koje so nam zajamčene, moramo si te priboriti. Proč tedaj s vsem, kar ne zveni po naše, zмага nam je gotova. Toliko slovenskim županom, političnemu društvu pri Sv. Lenu, katero navadno spi spanje pravičnega, kličemo pa — ne kličite župane samo v svrhu kandidatske agitacije za drž. zbor pod geslom: „Ustanavljanje županske zveze“, ampak nujna potreba je, da se ta zveza tudi resnično ustanovi.

Eden, ki je videl in slišal.

Svetovno-politični pregled.

Domače dežele.

Državna zbornica je zgubila ves prvi dan svojega zopet pričetega delovanja s čitanjem nujnih predlogov radikalnih strank. Začetkom se je predložil pravosodni minister zakonski načrt o izvrševanju pravosodstva pri deželnih sodiščih in pri najvišjem sodnem dvoru.

S tem zakonskim načrtom bi bile uzakonjene velike premene v notranjem ustroju teh sodnih dvorov. Ta načrt namerava skriti senate ter tako dvigniti zdatnost imenovanih sodnih dvorov. Določa se, naj se skrči število votantov v senatih najvišjega sodnega dvora na pet, v nekaterih slučajih (v ničnostih pritožbah) na sedem, dočim jih šteje sedaj vsak senat po enajst. Tako bi ostalo svetnikom najvišjega sodnega dvora mnogo več časa za delo samo,

dočim so do sedaj porabljali polovico svojega delavnika za mnogobrojne seje.

Železniški minister je predložil zakonske načrte o zgradbi cele vrste lokalnih železnic v skupni dolgoti 336 Km. Troški za te železnice so proračunjeni na 60 milijonov, od katerih prevzame država 16,165,000 K nase. Proga Friedberg-Aspang, s katero dobi Gradec drugo zvezo z Dunajem, bode stala 15 milijonov. Da so vse projektirane lokalke na Štajerskem v nemških krajih, se razume pač samoobsebi.

Trgovinski minister je predložil zbornici besedilo pogodbe med vojnim ministrstvom in ogrsko vlado o vojaških dobavkah. Nato so se na predlog posl. Sobotke morale prečitati vse vloge.

Posl. Malik je stavil predlog, naj se preišče stvar o umoru dragonca Bernekarja v Mariboru in o postopanju dr. Svatona proti temu nesrečnemu vojaku. Povedal je o tem vse to, kar je našim čitateljem iz dotičnih poročil iz Maribora že znano.

Posl. Ploj je interpeliral zaradi samonemških napisov na železniški progi Svetna (vas-Borovlje). Isti poslanec je interpeliral tudi ministra notranjih stvari in ministra pravosodja o uredbi skupnih posestev, katerih je ponekod na Spodnjem Štajerskem še mnogo.

Posl. Kofošec je interpeliral ministra notranjih stvari zaradi vsmrčenja kmeta Sagaja vsled nezgode, provzročene po avtomobilu na cesti iz Ljutomeru v Št. Jur.

Nato je prišel na dnevni red najni predlog posl. Sobotke o izvolitvi odbora, ki naj določi načela o splošni zavarovalnici za slučaj bolezni, starosti, invaliditete (nesposobnosti za delo) in brezposelnosti.

V včerajšnji seji je državna zbornica sprejela v proračunskem odseku sklenjeno resolucijo o zboljšanju plač kancelijskih pomočnikov in pomožnih uradnikov ter prešla nato na prvo čitanje proračunskega provizorija. Prvo čitanje še ni dovršeno ter se danes nadaljuje. Drugo in tretje čitanje proračunskega provizorija bode dovršeno v petek ali soboto.

Kmetijski poslanci so stavili nujni predlog glede kartelov, v katerem zahtevajo, naj se skliče enketa, obstoječa iz zastopnikov vseh interesiranih krogov. Ta enketa naj prouči to velevažno vprašanje ter določi načela, po katerih naj bi se podobna združenja uredila, da ne bodo v bodoče več služila samo v ta namen, da bi par velikih producentov konsumente izkoriščalo in odiralo, kakor se to sedaj godi.

Vsenčilišča na Dunaju, v Pragi, v Inomostu in v Gradcu so sklenila izjave, v katerih se izražajo odločno za splošno in enako volilno pravico, kakor je bila sprejeta v poslanski zbornici. Te izjave bode zastopal v gosposki zbornici predsednik državnega sodišča dr. Unger.

Za rezanje cepičev

je najboljši čas meseca decembra ali januarja. Cepiče je zvezati v snope, h katerim je privezati ime dotične vrste, a nato se morajo zagrebsti v moker pesek ali pa v zemljo.

Zagrebska mestna uprava

spremeni dosedanja jezdarno v Jurišičevi ulici v javno tržnico.

Kataster o vodnih močeh

avstrijskih dežel sestavi hidrografični osrednji urad ter so došla deželnim vladam podrobna navodila o sestavi takih katastrov.

Druge slovanske dežele.

— Svetovnoznana ruska tvrdba za čaj K. & C. Popoff, katero je že počastila večina c. in kr. evropskih dvorov z naslovom dvornega dobavitelja, je prejela pred kratkim tudi naslov kr. italijanskega dvornega dobavitelja.

— Umetniška razstava v Oseku je bila otvorjena dne 7. grudnia 1906. Prisostvovalo je mnogo odličnih meščanov. Razstavilo je 18 hrvatskih umetnikov 68 umetnin (po večini slik).

— Učiteljska beda na Bulgarskem. Materijelno stanje bulgarskih učiteljev je skrajno tužno. Zato so se jeli tudi gibati po vsej deželi, da si priborijo poboljšanje plač. Te dni je bil velik shod učiteljev iz sofijske okolice, 200 po številu, kateri so sklenili resolucijo, ki protestira proti onim oblastim, katere se ne brigajo za gmotno stanje učiteljstva, dasi so v to poklicane. Pozivljajo narodno sobranje, da prejkoprej odredi potrebne korake, ki jim olajšajo bedo.

— Bulgarski trgovski muzej. Bulgarski trgovci v Sofiji ustanovijo trgovski muzej, kateri bo podpiral privatno inicijativo.

— Uprava kr. srbskega gledališča je sklenila, da se slovenski, hrvatski in bulgarski komadi na odru kr. srbskega gledališča plačujejo kakor originali.

— Šolstvo v Črni gori. V Nikšiću postavijo nižjo gimnazijo. Dosedaj je bila samo v Cetinju nižja gimnazija. Višje pa nimajo v deželi. — Izdelan je zakonski načrt za preuredbo ljudskih šol.

Svetovne vesti.

— Trije samomori. V Ljubljani so se zadnjič v teku 48 ur obesili trije nesrečneži. Niti najstarejši mestjani ne pomnijo, da bi en sam dan pripeljali troje samomorilcev v mrtvašnico.

— S konja je padel in se smrtno pobil znani japonski general Nogi.

— Smodke. Letos poteče 75 let, kar so prišle v prodajo smodke.

— Zgubljeni bankovci. V Stanislavi (Galic.) se je zgubilo na sedaj še nedognan način na poti od glavne pošte v neko stransko pošto zvezek bankovcev za 56.000 K.

— Žetev v Prusiji je letos izborna, boljša kakor že 10 let sem.

— Goljuflvi konzorcij. Na Dunaju sedijo na zatožni klopi trije lastniki goljuflvega konzorcija „Herkules“, ki je spravil v promet neko mazilo za čevlje, ki pa ni bilo nič vredno. Dobili so, zlasti z dežele, naročil za 100.000 kron. Varujte se tedaj pred agenti tujih tvrdk, katerih ne poznate!

— Pozna ženitev. V neki vasici blizu Brna, Ujezdu, sta se vzela 2. grudnia 101 leto stari Jože Koppner in 100 let stara Roza Waldner. Četudi se že poznata 30 let, se nista hotela poprej poročiti, dokler ne bi bila oba 100 let stara.

— Knez Oton Windischgrätz si je na lovu močno poškodoval desno nogo. Ostati bo moral tri tedne v postelji.

— Predrzen tat. V Mariboru je zadnje dni jako pridno izvrševal tatinsko „obrt“ neki 16 letni Pavel Terschevitz. 2. grudnia je pobral pri prof. Košanu po noči iz zaprte omare na hodniku v stanovanju obleke za 400 K. 3. grudnia se je splazil v stanovanje vpokojenega nadučitelja Kocmuta in odnesel zlato žensko uro, dvoje svetinj in nekaj obleke. Ko ga je pri odhodu zagledala kuharica je vrgel na mostovžu obleko proč in zbežal. 5. grudnia je prinesel k žel. sprevodniku Josipu Čehu pismo. Medtem ko je nesla dekla pismo v sobo, je odnesel predrzni uzmovič iz predsobe črno žensko jopico. Policija mu je prišla na sled s pomočjo urarja Sulca, kateremu je hotel prodati pri Kocmutu ukradeno uro.

Za Božič in Novo leto lepe in vsakovrstne igrače, priporoča

Peter Kostič v Celju.

Mlad trgovski pomočnik

vojašcine prost, več specerijske in manufakturne stroke želi premeniti dosedaj službo s 1. prosincem 1907. Poudbe na upravništvo „DOMOVINE“ (647) 2-1

Pratike

Blaznikove in družinske se dobivajo na debelo in drobno po izvirnih cenah 18-13 (592)

v Zvezni trgovini v Celju.

Pri graščini Ojsterca pri Sv. Jurju ob Taboru

je večja množina suhega

bukovega lesa

za kurjavo naprodaj. Kubični seženj z 10 cm dodatka stane 20 K na (644) mestu. 2-1

VIZITKE

priporoča

Zvezna tiskarna

Poskusite in priporočite izdelke Vydrove tovarne hranil v Pragi VIII. Cenovnik zastoj.

Razpis natečaja.

Mesto nadučitelja, šolskega vodje in učiteljev.

V političnem okraju Celje se sledeča učiteljska mesta stalno popolnijo:

- 1.) Na 4 razredni ljudski šoli v Št. Jurju ob Taboru z eno podružnico, III. krajni razred, mesto nadučitelja.
 - 2.) Na enorazredni ljudski šoli v Žusemu, II. krajni razred, mesto šolskega vodje.
 - 3.) Na 4 razredni ljudski šoli na Polzeli II. krajni razred, na 5 razredni ljudski šoli na Ponikvi ob juž. žel. III. krajni razred, na 2 razredni ljudski šoli pri Sv. Emi, II. krajni razred, na 2 razredni ljudski šoli na Kalobji, II. krajni razred, in na 5 razredni deški ljudski šoli Trbovlje-Vode, II. krajni razred po jedno mesto učitelja oziroma učiteljice.
- Prosilci za te službe naj pravilno opremljene prošnje postavnim službenim potom vložijo pri dotičnem krajnem šolskem svetu do dne 15. prosinca 1907.

CELJE, dne 13. grudnia 1906.

Pripravna Božična darila kakor: prekrasne predpečnike, pečna :: okrilja in premogovne posode, čisto niklasto posodo, cvetlične mižice in kropilnice, :: pisalna orodja, tičnice umivalne posode, kavoin brzovare, drsalice, stojala za božična drevesa in še mnogo drugih manjših in večjih predmetov v najfinejši izpeljavi priporoča po najnižjih cenah

Trgovina z železnino „Mercur“ Peter Majdič, Celje.